



Vodič za pravdu

Dva „javna zastupnika pravde“ organizovala su 11. i 12. marta seminare u Kikindi i Somboru uz logističku podršku Inicijative mladih za ljudska prava. Na seminarima su učestvovali mladi članovi političkih partija i lokalnih nevladinih organizacija. Seminari su bili kombinacija predavanja, radionica i filmskih projekcija.

Nakon uvodne reči i predstavljanja učesnika prikazan je „Vodič za preživljavanje“, film koji govori o opsadi Sarajeva tokom devedesetih svedočenjem preživelih građana. On je poslužio kao osnova diskusije o žrtvama ratnih zločina, odgovornosti države i svih nas za ono što se dogodilo.

Na radionicama pod imenom „Istina i pravda, put do istine“ seminaristi u Kikindi i Somboru su mogli da saznaju šta se dešavalo u Argentini za vreme vojne

hunte i u Južnoj Africi u vreme aparthejda. Nakon toga su, podeljeni u dve grupe napisali i predstavili šta bi uradili da su bili deo vlasti u ovim državama nakon zločina. Diskutovalo se koji bi se mehanizmi tranzicione pravde mogli primeniti u Srbiji i zemljama regiona. Na kraju su „javni zastupnici pravde“ učesnicima seminara predložili literaturu koja će im pomoći u edukaciji o tranzicionoj pravdi.

U nastavku seminara prikazan je film produkcijske kuće Sense „Uprkos svemu“, koji opisuje desetogodišnji rad Tribunala za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji, uspehe i probleme koje je imao u radu. Učesnici su nakon toga raspravljali o potrebi postojanja Tribunala, njegovoj ulozi i percepciji Suda u javnosti Srbije. Iako su se i u Kikindi i u Somboru čuli argumenti za i protiv postojanja Suda, na kraju je zaključeno da je Tribunal jedan od neophodnih mehanizama tranzicione pravde u bivšoj Jugoslaviji.

Na poslednjoj sesiji seminara planirala se akcija „javnih zastupnika pravde“, učesnika seminara i Inicijative mladih za ljudska prava u ova dva vojvođanska grada. Akcija bi trebalo da promoviše rad Haškog tribunala i mehanizme za postizanje tranzicione pravde uopšte.

U 2006. godini nastaviće se edukacija i terenski rad „javnih zastupnika pravde“, proširiće se njihova mreža u Srbiji i stvoriti nove mreže „javnih zastupnika pravde“ na teritorijama Kosova i Crne Gore.



Prva vojvođanska kancelarija

Kancelarija Inicijative mladih za ljudska prava u Zrenjaninu otvorena je 14. marta konferencijom za novinare.

Dragan Popović, zamenik izvršnog direktora Inicijative mladih predstavio je novinarima osnovne vrednosti i ciljeve Inicijative mladih - rad na suočavanju sa prošlošću i promociju mehanizama tranzicione pravde, gde je najvažniji mehanizam kazivanja istine. Drugi nivo rada YIHR je program zaštite ljudskih prava koji se realizuje monitoringom primene tran-



zicionih zakona da bi se vlast naterala da primeni zakone. Treći nivo rada je regionalna saradnja Kosovo-Srbija i Srbija-BiH.

Osnovna delatnost kancelarije u Zrenjaninu je praćenje primene Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Kancelarija će biti servis građanki/na, mesto gde će se prikupljati pitanja o radu lokalne samouprave. Inicijativa mladih će u ime građanki i građana na osnovu ovog zakona pitati ovlašćene u opštinskoj upravi ono šta građane interesuje i na redovnim mesečnim konferencijama za novinare obavestavati javnost o rezultatima.

Zrenjanska kancelarija će podsticati mlade da se

preko njenih predstavnika u Zrenjaninu ili drugim oblikom građanskog aktivizma uključe u razvoj lokalne zajednice. Dogovorena su redovna subotnja predavanja za srednjoškolce/ke, studente/kinje i aktiviste političkih partija. Kancelarija u Zrenjaninu je već predstavila mlađoj populaciji predstavu „Vagininini monolozi“ Fens teatra iz Novog Sada. Počela je i medijska kampanja koja promovise pravo građana da kontrolišu institucije i pojedince koje finansira budžet grada. Koordinator zrenjaninske kancelarije je Daniela Jelisavac.

Adresa kancelarije je 23000 Zrenjanin, Carice Milice 5a, telefon 023 65189, a e mail officezr@yibr.org

Vreme medija i odgovornosti

Na niškom Pravnom fakultetu je 16. marta Teofil Pančić, novinar beogradskog nedeljnika „Vreme“ održao predavanje pod naslovom „Mediji i odgovornost“.

Cilj predavanja je bio isticanje odgovornosti medija u kreiranju javnog mnjenja, stavova i vrednosti u svakom društvu, a naročito u tranzicionim društvima, opterećenim neraščišćenim zločinima iz ratne prošlosti, kakvo je i društvo Srbije.

Posle Pančićevog uvoda diskutovalo se o ulozi lokalnih medija, poziciji televizije kao javnog servisa, kršenju ljudskih prava u medijima... Kao tema se izdvojila i medijska situacija nastala

smrću haškog optuženika Slobodana Miloševića.

Predavanju je prisustvovalo više od sto posetilaca, uglavnom studenata žurnalistike i predstavnika nevladinih organizacija.

Predavanje su propratile niške medijske kuće „Narodne novine“, TV5 i Media centar.





Seminar za javne zastupnike pravde

Decenija zločina

Nastavljajući projekat “Jačanje mreže javnih zastupnika pravde”, Inicijativa mladih za ljudska prava je organizovala 17. i 18. februara u Beogradu drugi “Napredni seminar o javnom zastupanju”. Održavanje drugog seminara je podržala ambasada SR Nemačke u Beogradu.

Dvodnevni seminar je namenjen desetorici “javnih zastupnika pravde” - mladim ljudima koji sa Inicijativom u lokalnim zajednicama Srbije edukuju vršnjake u procesu suočavanja sa prošlošću. Seminaru je prisustvovalo i desetak mladih volontera iz niške, kragujevačke i zrenjaninske kancelarije Inicijative.

Mladi ljudi su na seminaru mogli da saznaju više o društveno-političkom kontekstu raspada SFR, o radu Tužilaštva za ratne zločine u Srbiji i nivou transparentnosti suđenja za ratne zločine u regionu. Osim toga, razgovaralo se o tranzicionim zakonima u Srbiji.

Sonja Biserko, predsednica Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji objasnila je istorijski razvoj događaja koji su rezultirali krvavim sukobima na Balkanu tokom devedesetih i ulogu različitih institucija u raspirivanju sukoba. Tema njenog izlaganja bili su “Društveni uzroci i geneza raspada SFRJ”.

Dragan Popović, koordinator Programa za zaštitu ljudskih prava Inicijative mladih je u okviru sesije “Tranzicioni zakoni – Haški tribunal i dostupnost informacijama”, izvestio o rezultatima nedavne analize Inicijative mladih o primeni tranzicionih zakona. An-

aliziralo se osam tranzicionih zakona. Učesnici seminara su se najviše interesovali za (ne)sprovođenje zakona o lustraciji i mehanizme kontrole rada javnih institucija putem Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Tema predavanja Dragoljuba Todorovića, advokata Fonda za humanitarno pravo je bila “Kritički osvrt na rad Tužilaštva za ratne zločine”. Izneo je brojne zamerke na rad Tužilaštva za ratne zločine i naglasio da i Tužilaštvo i određene sudije kontinuirano izbegavaju povezivanje države Srbije sa organizovanjem i izvršenjem zločina tokom devedesetih godina. Sonja Prostran, sudija Drugog opštinskog suda u Beogradu je učesnicima predstavila izveštaj Inicijative mladih o transparentnosti suđenja za ratne zločine u regionu. Ona je govorila o radu tužilaštava u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na Kosovu, kao i o preporukama u izveštaju o unapređenju transparentnosti suđenja za ratne zločine u Srbiji.

Na dve sesije seminara se raspravljalo o planu rada “javnih zastupnika pravde” i kalendaru njihovih aktivnosti 2006. godine. Utvrđeni su i različiti pristupi u radu sa različitim ciljnim grupama (mladi iz političkih partija, srednjoškolci, NVO aktivisti...).

Dogovoreno je da se volonteri iz Niša, Kragujevca i Zrenjanina uključe u aktivnosti “javnih zastupnika pravde” u lokalnim sredinama.

